

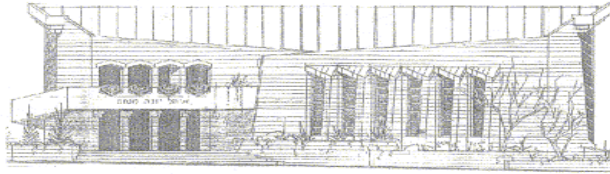
Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

דרשת הרב דוד ספקטור באוהל יונה מנחם בז' של פסח:

"רווקים ורווקות - קשה לזוגם כקריעת ים סוף"

חג שמח. היום קראנו על הנס של קריעת ים סוף וחז"ל מדברים על שני דברים שהם קשים כקריעת ים סוף וזקוקים לנס: "קשים מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף" (פסחים קיח). "וקשים (איש ואשה) לזווגם כקריעת ים סוף" (סוטה ב). באמת קשה לזוג זיווגים. העיתונות מלאה על בעיית הרווקים והרווקות בחברה הדתית-הלאומית שלא מוצאים את זיווגם. מסופר על שדכן שפעם ניסה לשדך בחור ביישן עם בחורה טובה. שאל אותו בחור את השדכן מה ידבר בפגישה עם הבחורה. אמר לו השדכן: תדבר על שלושה דברים על המשפחה שלה, על אהבה ועל פילוסופיה. הלך הבחור לפגישה ועשה כמצוות השדכן. שאל את הבחורה: האם את אוהבת ספגטי? לא אני לא אוהבת. הבחור סימן לעצמו ווי וסיים את שאלת האהבה והרומנטיקה אחר-כך שאל אותה: האם יש לך אח? לא, אין לי אח. אחרי שסיים גם את שאלת המשפחה נשאר לו רק שאלת הפילוסופיה ושאל אותה: אם היה לך אח האם הוא היה אוהב ספגטי? באמת צדקו חז"ל קשה לזווג זיווגים. ובפרט כאשר השפה הרגשית של האשה לא תמיד דומה לשפה הקצרה והיבשה של האיש. אולי נוכל ללמוד משהו מהגישות שהיו בעם ישראל לפני קריעת ים סוף, על מצבי קריעת ים סוף שעוברים רווקים ורווקות רבים. מובא בתלמוד הירושלמי (תענית ב,ה): ארבע כיתות נעשה אבותינו על הים. אחת אומרת: נפול לים ואחת אומרת: נחזור מצרים ואחת אומרת: נעשה עמהם מלחמה ואחת אומרת: נצווח(נתפלל) כנגדן. ומפרש קרבן העדה: אלו שאמרו: 'נפול לים' - הן הצדיקים גמורים, כי אמרו אין מעצור לה' להושיע בים או ביבשה. אלו שאמרו: 'נחזור מצרים' - הן הרשעים גמורים. ואלו שאמרו 'נעשה עמהם מלחמה' - אלו בינוניים ואמרו שצריכים התעוררות מלמטה בפועל, כי אין ראויים לנס גדול. ואלו שאמרו 'נתפלל כנגדן' - גם אלו בינוניים, אלא שאמרו שדי בתפילה והיא התעוררות במחשבה ובדיבור. "ונשאלת השאלה: איזו כיתה, או איזו גישה עדיפה בעיני ה' ? האם גישת האיש לחזור למצרים או גישת התמודדות עם העבר, להלחם במצרים או הגישה הדתית להתפלל אל ה' או הגישה האופטימיסטית מלאת האמונה: נפול לים ונעבור אותו. תשובת ה' ברורה: (שמות יד, טו) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה מֵה תִצְעַק אֵלַי דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסְעוּ. העיקר ללכת קדימה אל הים, לקפוץ למים. אין להתפלל באריכות 'מה תצעק אלי' ומובא במס' סוטה (לו). (באותה שעה היה משה מאריך בתפילה. אמר לו הקב"ה ידידי (ישראל) טובעים בים(עומדים לטבוע בים)ואתה מאריך בתפילה." מכל מקום תפילה קצרה מצוה להתפלל בעת צרה, אבל המעשה עיקר. וכן ב-date בין רווק לרווקה חשובה התפילה, אבל העיקר המעשה, כאשר הבחור והבחורה מחליטים להתחתן. אבל המציאות היום של החברה הדתית היא שונה ורווקים ורווקות רבים מתלבטים שנים. "היא בחורה טובה, אבל אני לא יודע אם היא הזיווג שלי. יש בינינו כימיה וחיבה, אבל יש גם רגעים קשים בינינו כקריעת ים סוף. אני לא יודע מה להחליט וכך אני עובר מ-date אחד ל-date שני. מה עושים? בדיוק על שני המצבים האלה דנה הגמרא במסכת סוטה (ב.): "אמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן: וקשין לזווגן כקריעת ים סוף, שנאמר: (תהלים סח, ז) 'אלהים מושיב יחידים ביתה...' (ושואלת הגמרא) איני? (האם זה כך?) והא אמר רב יהודה אמר רב: 'ארבעים יום קודם יצירת הולד, בת קול יוצאת ואומרת: בת פלוני לפלוני...' (זאת אומרת שבכלל לא קשה לזווג, לחבר זוגות, כיון שעוד לפני יצירת האדם בת קול יוצאת ואומרת מי תהיה אשתו)(ומתרצת הגמרא את הסתירה ואומרת) לא קשיא: הא בזוג ראשון, הא בזוג שני. "ומפרש רש"י: זוג ראשון - לפי המזל. זוג שני - לפי מעשיו וקשה לזווגן לפי שאינה בת זוגו. "לעניות דעתי כמעט בכל זוג יש גם מצב של זוג ראשון וגם מצב של זוג שני. במצב של זיווג ראשון לפי המזל העליון הם מאותו שורש נשמה, יש כימיה וחיבה, הרווק והרווקה מרגישים קליק ביניהם ושומעים ברקע את הבת-קול יוצאת ואומרת בת פלוני לפלוני - חנה כהן למשה לוי והם שמחים ביחד ברוב הזמנים. אבל מדי פעם יש ביניהם גם מצב של זיווג שני, מצב קשה כקריעת ים סוף, אין תקשורת וקשה לזווגן לפי שאינה בת זוגו. וגם היא אומרת: 'הוא לא הזיווג שלי. זה לא אותו אביר על הסיס שחלמתי עליו. 'מה עושים? על מצב מורכב כזה מדבר הרמח"ל (ילקוט ידיעות האמת, עניני זוג ח"ב, עמ' שכא) ומדייק מתוך הפסוק "אלוקים מושיב יחידים ביתה" והוא כותב: "ידענו, שלא כל אחד נוטל את בת זוגו ואז הנשמות הן משורשים חלוקים ואיך יתחברו? סוד הענין הוא כי בית (נשמת) חדש ימצא הקב"ה לנשמות האלה ונמצא ביניהם חיבור כמו שכתוב "אלוקים מושיב יחידים ביתה." ובעברית פשוטה גם אם יש צד שהרווק והרווקה הם לא מאותו שורש נשמה ולא תמיד מרגישים אהבה עזה כמו בזוג ראשון, בכל זאת הם יכולים להתחתן ובעמל קבוע של שיחות נפש ביניהם הם יכולים לבנות בית נשמתי חדש ומשפחה לתפארת. על השאלה "מה עושים", כאשר הרוב מתאים, אבל יש מיעוט דברים שאינו מתאים, שמעתי מתלמיד חכם גדול שפוסקים לפי הרוב ומתחננים מתוך החלטה משותפת לעבוד משך חיי הנישואין ביחד על מיעוט הדברים שצריכים עוד גישור ותיקון. בכוחו של כל זוג להפוך מצב של זוג שני, שקשה כקריעת ים סוף למצב של זוג ראשון, מלא אהבה ואחוה, אם רק ירצו בכך. ואני תפילה שכל הרווקים ורווקות בישראל ימצאו זיווגם הטוב במהרה ויזכו לבנין עדי עד.